

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. H., a. s., P.** IČO: X., zast. JUDr. P. S., advokátom, X. proti žalovanému **L. C. D.**, o zaplatenie 501 690,- € s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. decembra 2008 č. k. 14Cb/39/1997-381, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. decembra 2008 č. k. 14Cb/39/1997-381 **zrušuje** a vec **vracia** Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave rozsudkom zo dňa 16. 12. 2008 č. k. 14Cb/39/19i7-381 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 14 664 913,20 Sk so 17% úrokom zo sumy 12 443 640,80 Sk do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 12 % zo sumy 624 550,-- Sk od 08. 03. 1997 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 06. 1997 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 23. 12. 1997 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 23. 06. 1998 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 22. 12. 1998 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 22. 06. 1999 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 22. 06. 1999 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 12. 1999 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 06. 2000 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 12. 2000 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 06. 2001 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 12. 2001 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 06. 2002 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 12. 2002 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 06. 2003 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 23. 12. 2003 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 22. 06. 2004 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 12. 2004 do zaplatenia, zo sumy 624 550,-- Sk od 21. 06. 2005 do zaplatenia, zo sumy 577 190,80 Sk od 28. 11. 2005 do zaplatenia. Konanie o zaplatenie 350 000,-- Sk zastavil a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania

vo výške 858 449,90 Sk. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že nárok uplatnený voči žalovanému je v celom rozsahu dôvodný, keď žalovaní JUDr. E. C. a K. K. prestali byť účastníkmi konania z dôvodu späťvzatia návrhu a zastavenia konania a k povinnosti zaplatiť zvyšok z poskytnutého nesplateného úveru i s príslušným úrokom a s úrokom z omeškania zaviazal žalovaného v celom rozsahu s poukazom na ust. § 497 a nasl. Obch. zák., ktorým je upravený záväzkový vzťah, vyplývajúci zo zmluvy o úvere. Súd prihliadol na dohodnuté zmluvné podmienky i skutočnosť, že v čase rozhodovania bola už celá suma poskytnutého úveru vo výške 12 443 640,80 Sk splatná, z čoho je nesporné, že v týchto súvislostiach je opodstatnený i nárok žalobcu na úroky vo výške 2 221 272,40 Sk neuhradené ku dňu 07. 03. 1997, ku ktorej povinnosti súd zaviazal žalovaného a zároveň mu uložil i povinnosť zaplatiť mu úroky podľa úverovej zmluvy vo výške 17% od 08. 03. 1997 do zaplatenia a vzhľadom na to, že úroky sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka, dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť zaplatiť i úroky z omeškania, ako vyplýva i z platnej judikatúry súdov (ZSP 43/2000) vo výške 12% odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok dohodnutých v úverovej zmluve, keď si žalobca napriek zneniu úverovej zmluvy neuplatňoval úrok z omeškania zvýšený až na sadzbu 29%. Žalovaný v konaní nepoprel opodstatnenosť nároku žalobcu, na základe čoho mal súd uplatnený nárok za dôvodný, keď v časti žaloby o 350 000,-- Sk konanie podľa § 96 ods. 2 O. s. p. zastavil i bez súhlasu žalovaného, keď vychádzal zo skutočnosti, že v tejto časti je zastavenie konania v neprospech žalovaného, ktorý sa pojednávania nezúčastnil, napriek tomu, že bol riadne predvolaný, ale súdu oznámil, že súhlasí, aby súd konal v jeho neprítomnosti, pretože k prejednávanej veci nevie uviesť iné skutočnosti, ako vyplývajú zo žaloby a v závere svojho vyjadrenia ešte uviedol, že všetok majetok, na ktorý bol poskytnutý úver pôvodným žalobcom – S. S. a. s., bol v exekúcii predaný, preto v ostatnej výške by nedoplatok nezaplateného úveru mala znášať S. s., ktorá úver poskytla.

Proti rozsudku sa odvolal žalovaný a žiadal jeho zrušenie. Uviedol, že úver spoločne a nerozdielne prevzal s ďalšími fyzickými osobami, s ktorou jednou z nich sa žalobca dohodol mimosúdne. Má za to, že týmto konaním žalobcu bol poškodený a je toho názoru, že uvedená dohoda by mala platiť aj na ostatných dlžníkoch. Podľa žalovaného mal žalobca odrátať 1/3 dlhu osoby, s ktorou sa mimosúdne vyrovnal. Namietal tiež, že súd neskúmal ani prostriedky, ktoré boli vymožené v konkurze žalovaného v 3. rade K. K., ktorý sa konal v r. 2000. Poukázal i na skutočnosť, že v rokoch 2001 a 2002 boli na založené budovy a na majetok

dlžníkov vykonané exekúcie, práve z titulu nezaplatenia tejto pôžičky, o čom doložil zápisnice z exekúcií.

Tiež nesúhlasí s výškou úrokov, pretože úrokové sadzby bánk sa každým rokom menili smerom dole, ktorý smer udávala centrálna banka svojou úrokovou sadzbou. Za neprimeranú považuje tiež náhradu trov konania vo výške 858 450,-- Sk, ktorá nezodpovedá dvom úkonom právnej pomoci. Z uvedených dôvodov navrhuje preto napadnutý rozsudok zrušiť.

Žalobca vo svojom stanovisku k odvolaniu navrhol toto ako oneskorene podané odmietnuť. V prípade, ak odvolanie bolo podané včas, navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na ust. § 511 ods. 1 Obč. zák. a uviedol, že je pravdou, že s JUDr. E. C. pôvodne žalovaným 1/, uzatvoril dohodu o mimosúdnom riešení veci. Jej uzavretím neboli porušené žiadne práva žalovaného, pretože žalobca je nositeľom práva voľby osoby dlžníka, od ktorého bude požadovať celé plnenie. Toto právo mu vyplýva zo zákona bez ďalších obmedzení, pričom svoje rozhodnutie môže kedykoľvek zmeniť, aj počas súdneho konania. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že mal žalobca ponížiť žalovanú pohľadávku, má za to, že k takému postupu nie je zákonný dôvod, pretože žalobca môže v zmysle § 511 ods. 1 Obč. zák. požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek zo solidárne zaviazaných dlžníkov, teda v súlade so zákonom môže požadovať celú pohľadávku iba od žalovaného. Skutočnosť tiež nezodpovedá tvrdenie, že žalobca neponížil žalovanú pohľadávku o dohodnutú čiastku, nakoľko plnenie vo výške 350 000,-- Sk, ktoré prijal od JUDr. E. C. na žalovanú pohľadávku súdu, priznal a žalovanú pohľadávku ponížil podaním z 13. 06. 2008. Ďalej uviedol, že do času vyhlásenia rozsudku neprijal žiadne plnenie z konkurzného konania, vedeného Krajským súdom v Bratislave pod sp.zn. 4K 259/98 na majetok úpadcu K. K. – D., o čom už podaním zo dňa 13. 06. 2008 informoval konajúci súd, ktorý musel rozhodnúť podľa stavu v čase vyhlásenia rozsudku. Prvostupňový súd tak postupoval v súlade so zákonom a jeho rozsudok je vecne správny. Za nedôvodné považuje tiež tvrdenie žalovaného o exekučných konaniach, pretože tieto boli vedené na základe exekučného titulu, ktorým bol čiastočný rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 19 Cb 8/98-117 z 05. 06. 1998 a rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 19Cb 8/98-139 z 29. 09. 1998. Exekučné konania boli vedené pre vymoženie pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy č. 21841/36 z 27. 11. 1995, na ktorú pohľadávku boli plnenia získané predajom založených nehnuteľností riadne započítané. Z tohto dôvodu plnenia prijaté v rámci exekučného konania, namietaného žalovaným, sú bez

právneho významu k meritu veci prejednávanej v tomto konaní. K výške úrokov z omeškania uviedol, že tieto si uplatňoval v súlade s ustanovením článku IV. Bod 5 písm. b/ Úverovej zmluvy č. 21841 z 27. 11. 1995. Za nedôvodné považuje odvolanie žalovaného do trov konania, pretože trovy právneho zastúpenia, namietané žalovaným, boli vyčíslené v súlade s ustanoveniami platnej vyhlášky č. 655/2004 Z. z. a riadne a včas žalobcom v konaní uplatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je opodstatnené.

Predmetom konania je zaplatenie spornej čiastky, ktorú právny predchodca žalobcu uplatnil voči žalovanému z titulu dlhu z úverovej zmluvy č. 21841/37 z 27. 11. 1995, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným a pôvodne žalovanými 1/ a 3/ JUDr. E. C. a K. K.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobe v celom rozsahu vyhovel, vychádzajúc zo skutočnosti, že v čase rozhodnutia bol dlh z uvedenej úverovej zmluvy splatný a žalobcovi vzniklo tiež právo na zmluvne dohodnuté úroky a úroky z omeškania.

Proti rozsudku žalovaný namieta, že žalobca sa mimosúdne dohodol s ďalším dlžníkom JUDr. E. C. ku ktorej skutočnosti súd prvého stupňa neprihliadol a tiež sa nezaoberal skutočnosťou, že na majetok ostatného dlžníka K. K. bol vyhlásený konkurz. Poukázal tiež na to, že založené nehnuteľnosti boli predané v exekúcii, z výťažku ktorých žalobca svoj nárok uspokojil. Nesúhlasil i s priznanou výškou úroku, ktorý podľa žalovaného nezodpovedá úrokovej sadzbe, určovanou národnou bankou.

I keď žalovaný tieto skutočnosti a dôkazy v konaní pred súdom prvého stupňa neuplatnil, Najvyšší súd Slovenskej republiky k nim v odvolacom konaní prihliadol, pretože odvolateľ nebol riadne poučený v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p., nakoľko na ostatnom pojednávaní nebol prítomný.

Z dôkazov, ktoré žalovaný predložil v odvolacom konaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že exekučné konania Ex 210/2000 a Er 558/2000, boli vedené na základe

exekučného titulu, ktorým je právoplatný a vykonateľný rozsudok Krajského súdu v Trnave pod č. k. 19 Cb 8/98 z 29. 09. 1998 a čiastočný rozsudok Krajského súdu v Trnave, vydaný pod č. k. 19Cb 8/98-117 vo veci dlhu z úverovej zmluvy č. 21841/36.

Neobstojí preto tvrdenie žalovaného o tom, že predmetný dlh bol čiastočne uspokojený v exekučnom konaní.

Za dôvodné však považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky v ostatnom odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Keďže záväzok žalovaného z predmetnej úverovej zmluvy je solidárny, pretože k jeho splneniu bol zaviazaný spoločne a nerozdielne s pôvodne žalovanými JUDr. E. C. a K. K., plnenie niektorého z dlžníkov tak spôsobuje zánik záväzku ostatných spoludlžníkov.

Pri solidárnych záväzkoch má veriteľ totiž samostatnú pohľadávku voči každému spoludlžníkovi a môže vymáhať splnenie záväzku v celom rozsahu alebo jeho časť voči jednému, alebo niekoľkým alebo proti všetkým spoludlžníkom, a to súčasne alebo postupne. Splnenie záväzku však jedným z dlžníkov spôsobuje voči veriteľovi zánik záväzkov ostatných spoludlžníkov. Rovnaké účinky ako poskytnutie plnenia veriteľovi má i zánik záväzku spôsobom, ktorý splnenie nahradzuje, t. j. započítanie a uloženie do úradnej úschovy.

Z obsahu spisu sa zisťuje, že žalobca vzal žalobu späť voči ostatným spoludlžníkom, ako pôvodne žalovaným 1/ a 3/, a to z dôvodu mimosúdnej dohody uzavretej s JUDr. E. C. a konkurzu, vyhláseného na majetok K. K.

Pretože súd prvého stupňa možný zánik záväzku žalovaného v zmysle § 511 Obč. zák. či už plnením pôvodne žalovaného 1/ na základe uzavretej mimosúdnej dohody so žalobcom, resp. uspokojením žalobcu v rámci rozvrhu v konkurze vyhlásenom na majetok pôvodne žalovaného 3/ neskúmal, vec tak nesprávne právne posúdil a z tohto dôvodu i nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolanie žalovaného je z týchto dôvodov preto opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa tiež stotožnil so žalovaným, že obsah spisu dôvodnosť priznanej výšky úrokov neosvedčuje.

Z bodu I úverovej zmluvy č. 21841/37 totiž vyplýva, že základná sadzba úrokovej sadzby ku dňu podpisu úverovej zmluvy je 14,50% a odchýlka od základnej sadzby je 2,50%. V prípade zmeny základnej sadzby úrokov sporiteľňou počas trvania úverového vzťahu, zmení sporiteľňa dohodnutú úrokovú sadzbu aj bez súhlasu uzatvorenia dodatku k tejto zmluve a podnikateľ s takouto zmenou súhlasí.

Nakoľko súd prvého stupňa výšku úrokov v súlade s uvedeným zmluvným ujednaním neposudzoval, vychádza jeho rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia veci a je z tohto dôvodu predčasné.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne zistenia veci Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a 2 O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 O. s. p. rozhodne tiež o trovách konania.

Podľa § 226 O.s.p. je pre Krajský súd v Trnave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. júla 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová